

REVISIONSKONTORET

Granskning av delårsrapport 2 2024 för kommunen och de kommunala bolagen 2024

Andreas Halvarsson, revisionschef

Gävle kommun 2024-10-21

Dnr: 24REK12

www.gavle.se

Innehållsförteckning

1.	Utgångspunkter för granskningen	3
1.1	Bakgrund	3
1.2	Syfte och revisionsfrågor	3
1.3	Avgränsning	3
1.4	Revisionskriterier	3
1.5	Ansvarig nämnd/styrelse	3
1.6	Metod	3
2.	Kommunplan med årsbudget 2024 och utblick 2025-2027	4
2.1	Bakgrund	4
2.2	Mål	4
2.2.1	Uppföljning av målen	4
2.3	Indikatorer	5
2.3.1	Uppföljning av indikatorer	5
3.	Utfall för mål, målnedbrytningar och indikatorer	5
4.	Svar på revisionsfrågor	6
	Bilaga 1 – Översikt över fullmäktiges mål och utfall per delårsrapport 2	8

1. Utgångspunkter för granskningen

1.1 Bakgrund

Enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) ska kommunen minst en gång per år upprätta en delårsrapport. Krav på delårsrapporten samt utformning av densamma framgår av LKBR och rekommendation R17 från rådet för kommunal redovisning (RKR).

I delårsrapporten ska kommunstyrelsen följa upp kommunens verksamhetsmål och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med dessa mål.

Enligt god revisionssed omfattar granskningen av god ekonomisk hushållning utfallet av de finansiella målen och verksamhetsmålen med betydelse för god ekonomisk hushållning samt huruvida de redovisade resultaten i delårsrapporten av förenliga med kommunens mål.

1.2 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att lämna ett underlag till revisorernas bedömning om resultatet i delårsrapporten är förenligt med kommunövergripande mål som fullmäktige har beslutat om. Granskningen ska besvara följande revisionsfråga:

- Är resultatet i delårsrapporten förenligt med de av fullmäktige fastställda kommunövergripande målen (verksamhetsmålen)?

1.3 Avgränsning

Granskningen av delårsrapporten omfattar översiktlig granskning av kommunens redovisning av kommunövergripande målen.

PwC ansvarar för granskning om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de finansiella målen för god ekonomisk hushållning. PwC ansvarar även för granskning om resultatet i delårsrapporten är förenligt med balanskravet.

1.4 Revisionskriterier

Revisionskriterierna ligger till grund för de analyser, slutsatser och bedömningar som görs. I denna granskning utgörs revisionskriterierna av:

- Kommunallagen
- Kommunplan 2024 med årsbudget 2024 och utblick 2025–2027

1.5 Ansvarig nämnd/styrelse

Kommunstyrelsen.

1.6 Metod

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier och intervjuer.

Granskningens inriktning är översiktlig och omfattar förvaltningsberättelsens målredovisning i kommunens delårsrapport 2 (per den 31 augusti).

Samtliga intervjuade har givits möjlighet att komma med synpunkter på rapportutkastet för att säkerställa att revisionsrapporten bygger på korrekta fakta och uttalanden.

2. Kommunplan med årsbudget 2024 och utblick 2025–2027

2.1 Bakgrund

Fullmäktige antog kommunplanen den 27 november 2023. Samtidigt beslutade fullmäktige att fastställa förslag till kommunövergripande mål, målnedbrytningar och indikatorer. Vidare beslutade fullmäktige att ge förvaltningen i uppdrag att återkomma med förslag på mätbara indikatorer där dessa saknas innan arbetet startar med delårsrapport 1.

Den 25 mars fastställde fullmäktige komplettering av kommunplan 2024. Kompletteringen innebar att i princip samtliga indikatorer fick ett nuläge och målvärde (2024). Därtill ersattes indikatorerna under ett av målet *Kraftigt förbättrade resultats* målnedbrytningar med nya indikatorer.

2.2 Mål

Fullmäktiges mål är koncernövergripande och gäller för valperioden. De fem kommunövergripande målen är:

- Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor
- Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen
- Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle
- En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generations behov
- En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun

För varje mål finns målnedbrytningar med tillhörande indikatorer (se bilaga 1 för närmare beskrivning). Ovanstående kommunövergripande mål kompletteras med fyra finansiella mål.

2.2.1 Uppföljning av målen

Enligt kommunplanen sker uppföljning av mål och indikatorer genom en så kallad trafikljusmodell, som beskrivs syfta till att visa hur arbetet fortgår.

Måluppfyllelsen/målanalysen delas in i följande:

- Grön: Arbetet bedrivs på ett sätt som kommer leda till full avsedd måluppfyllelse.
- Gul: Arbetet har påbörjats och kommer att nå avsedd måluppfyllelse men ytterligare insatser krävs.
- Röd: Arbetet har inte påbörjats eller trenden går åt fel håll. Det räcker inte med de insatser som hittills har genomförts för att målet ska uppnås i tid.

I kommunplanen anges att fullmäktiges mål berör komplexa samhällsutmaningar som innehåller många delar, vilket gör att det är en politiskt sammanvägd bedömning som avgör i vilken utsträckning målet eller målnedbrytningen anses uppfyllt.

I delårsrapport 2 för kommunen och de kommunala bolagen, som kommunstyrelsen godkände den 8 oktober 2024, beskrivs måluppfyllelsen/målanalysen på ett annat sätt än i kommunplanen. Samma trafikljusmodell används fast med följande beskrivning:

- Grön: Målet uppfylls.
- Gult: Målet uppnås till viss del.
- Röd: Målet ej uppfylls.

Enligt uppgift kommer de olika beskrivningarna att enhetliggöras i årsredovisningen.

2.3 Indikatorer

För ovanstående mål finns indikatorer (översikt för samtliga indikatorer beskrivs i bilaga 1). Av delårsrapporten framgår att indikatorer är olika typer av nyckeltal/mätetal. Indikatorerna används vid uppföljningen av målen. För målnedbrytningarna som saknar indikatorer anges det hur målet följs upp. Ansvar för uppföljning och analys av varje indikator vilar på aktuell(a) sektor(er) eller bolag.

Som bilaga 1 visar saknar vissa indikatorer både nuläge och målvärde. Det uppges bero på att relevant nuläge och målvärde inte kunnat identifierats för dessa indikatorer.

2.3.1 Uppföljning av indikatorer

Som bilaga 1 visar används följande figurer för redovisning av utfall tillika status:

Av vare sig i kommunplan eller delårsrapport framgår hur respektive figur ska tolkas. Enligt uppgift kommer figurerna att ges beskrivningar i årsredovisningen.

3. Utfall för mål, målnedbrytningar och indikatorer

I delårsrapporten redovisas utfall för mål, målindikatorer och vissa indikatorer. Som figuren nedan visar uppnås samtliga fem kommunövergripande mål till viss del (gula). Av de 21 målnedbrytningarna uppnås tre (gröna), 17 uppnås till viss del (gula) medan en målnedbrytning uppnås inte (röd).

Kommunövergripande mål med tillhörande målnedbrytningar	
◆	Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor
◆	<i>Gävles skolor ska ge alla barn och elever en utbildning av hög kvalitet, vara likvärdiga och kompensera för olika bakgrund och förutsättningar</i>
◆	<i>Tryggheten och närvaron i skolan skall öka</i>
◆	<i>Arbetsmarknadens behov ska än mer styra vägledning till och innehåll i utbildningar</i>
●	<i>Utbildningskedjan ska leda till att fler kommer i arbete</i>
◆	Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen
●	<i>Barn och ungas livssituation ska förbättras i alla stads- och kommundelar</i>
◆	<i>Samhället ska möta psykisk ohälsa, kriminalitet och missbruk med en bredd av tidiga förebyggande insatser</i>
●	<i>Gävle ska bli en mer äldrevänlig kommun</i>
◆	<i>Personer med funktionsnedsättning ska ha större inflytande över frågor som berör dem</i>
◆	<i>Gävle kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare</i>
◆	Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle
◆	<i>Bättre förutsättningar ska skapa möjligheter för fler företag att etablera sig i Gävle</i>

◆	<i>Service, kommunikation och återkoppling ska förbättras inom hela kommunkoncernen</i>
◆	<i>Kommunkoncernen ska samverka mer med näringslivet för en bättre kompetensförsörjning</i>
◆	<i>Kommunkoncernen ska vara en attraktiv avtalspart som främjar sund konkurrens</i>
◆	En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommandegenerationers behov
◆	<i>Samhällsplaneringen bidrar till ökad trygghet och minskad segregation i kommunens alla stadsdelar och orter.</i>
◆	<i>Gävle kommun arbetar för en hållbar och robust tillgång till vatten och energi.</i>
◆	<i>Samhällsplaneringen ska ge invånarna tillgång till bostäder enligt den efterfrågan som finns och ska bidra till ett hållbart, innovativt byggande med god arkitektonisk kvalitet.</i>
◆	<i>Samhällsplaneringen ska utgå ifrån att bygga ett robust samhälle som klarar ett förändrat klimat</i>
◆	En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun
■	<i>Luftkvaliteten ska förbättras och klimatutsläppen minska i takt med Gävle kommuns ansvar enligt Parisavtalet</i>
◆	<i>Gävle kommun ska underlätta och bidra till medborgarnas och näringslivets omställning till fossilfria och hållbara transporter.</i>
◆	<i>Biologisk mångfald i såväl vatten som på land ska stärkas.</i>
◆	<i>Samhället ska utgå ifrån cirkulär resurshantering.</i>

(Figuren är hämtad från delårsrapport 2)

När det gäller indikatorer visar granskningen:

- *Nuläge* redovisas inte i delårsrapporten, vilket försvårar tolkningen av utfallet.
- *Utfall* redovisas för flertalet indikatorer.
- *Status* redovisas för flertalet indikatorer.
 - Ibland redovisas *Status* med enbart en figur, och ibland med både figur och beskrivning.

Enligt uppgift ska *Prognos helår* redovisas för indikatorer som saknar utfall. Granskningen visar att *Prognos helår* främst redovisas för indikatorer som saknar utfall. För några indikatorer redovisas både utfall och *Prognos helår*. Enligt uppgift kommer uppföljningen av indikatorer att beskrivas utförligare i årsredovisningen.

I delårsrapporten beskrivs under respektive mål och målnedbrytning de aktiviteter som aktuella nämnder och bolag genomfört.

4. Svar på revisionsfrågor

Är resultatet i delårsrapporten med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten?

Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att redovisade resultatet inte skulle vara förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i kommunplan 2024. Kommunstyrelsen redovisar i delårsrapport 2 att samtliga fem kommunövergripande mål uppnås till viss del (gula).

Vår bedömning är att kommunstyrelsen i årsredovisningen bör tydliggöra beskrivningarna hur utfall av mål, målnedbrytningar och indikatorer ska tolkas. Granskningen visar att kommunplanen och delårsrapporten inte är helt stringenta i dessa delar. Vidare finns en svårighet att tolka och jämföra indikatorers utfall när *Nuläget* inte redovisas i delårsrapporten. Vi bedömer det som relevant att ovanstående delar kommer att utvecklas i årsredovisningen.

Bilaga 1 – Översikt över fullmäktiges mål och utfall per delårsrapport 2

Nedan ges en översikt över fullmäktiges mål, målnedbrytningar samt indikatorer och utfall. Beskrivningarna är hämtade från kommunplanen och delårsrapporten.

Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor					
Gävles skolor ska ge alla barn och elever en utbildning av hög kvalitet, vara likvärdiga och kompensera för olika bakgrund och förutsättningar					
Indikator(er)	Nuläge	Målvärde 2024	Status	Utfall	Prognos helår
Elever i åk. 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)	212,9 (år 2023)	— Öka	◆	210	
Lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola åk 1–9, lägeskommun, andel (%)	69,0 % (år 2022)	— Öka	— Ok		◆ Uppnås delvis
Tryggheten och närvaron i skolan skall öka					
Indikator(er)	Nuläge	Målvärde 2024	Status	Utfall	Prognos helår
Elevfrånvaro grundskola	9,9 %	■ Minska	◆	10,8%	
Elevfrånvaro gymnasium	13,6 %	■ Minska	■	13,9%	
Skattning om livet (åk 4), skattning 1–10		— Öka	◆	8,68	
Skattning om livet (åk 7), skattning 1–10		— Öka	◆	7,74	
Trygghetsindex för äldre förskola, skattning 1–10	8,6 (2023)	— Öka	●	8,7	
Arbetsmarknadens behov ska än mer styra vägledning till och innehåll i utbildningar					
Indikator(er)	Nuläge	Målvärde 2024	Status	Utfall	Prognos helår
Gävle kommun ska matcha Skolverkets bedömning av utbud för yrkesprogram		51% <i>Skolverkets bedömning</i>	◆	35,5%	
Gävle kommun ska matcha Skolverkets bedömning av utbud för högskoleförberedande program		49% <i>Skolverkets bedömning</i>	◆	66,7%	
Utbildningskedjan ska leda till att fler kommer i arbete					
Indikator(er)	Nuläge	Målvärde 2024	Status	Utfall	Prognos helår
Invånare 16–24 som varken arbetar eller studerar andel (%)	6,4 % (år 2021)	■ Minska	●	6%	

Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen					
Barn och ungas livssituation ska förbättras i alla stads- och kommundelar					
<u>Indikator(er)</u>	<u>Nuläge</u>	<u>Målvärde 2024</u>	<u>Status</u>	<u>Utfall</u>	<u>Prognos helår</u>
Barn i befolkningen som ingår i familjer med ekonomiskt bistånd, andel (%)	8,1 % (år 2022)	 Minska	 Ok		 Uppnås
Samhället ska möta psykisk ohälsa, kriminalitet och missbruk med en bredd av tidiga förebyggande insatser					
<u>Indikator(er)</u>	<u>Nuläge</u>	<u>Målvärde 2024</u>	<u>Status</u>	<u>Utfall</u>	<u>Prognos helår</u>
<i>Det beskrivs att målnedbrytningen saknar mätbara indikatorer, detta kommer att arbetas fram under 2024.</i>					
Gävle ska bli en mer äldrevänlig kommun					
<u>Indikator(er)</u>	<u>Nuläge</u>	<u>Målvärde 2024</u>	<u>Status</u>	<u>Utfall</u>	<u>Prognos helår</u>
Kommunen är en bra plats att bo och leva på för 65+, andel (%)	97,9 %	 Öka	 Ok	99,2%	 Uppnås
Personer med funktionsnedsättning ska ha större inflytande över frågor som berör dem					
<u>Indikator(er)</u>	<u>Nuläge</u>	<u>Målvärde 2024</u>	<u>Status</u>	<u>Utfall</u>	<u>Prognos helår</u>
<i>Det beskrivs att målnedbrytningen saknar mätbara indikatorer, detta kommer att arbetas fram under 2024.</i>					
Gävle kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare					
<u>Indikator(er)</u>	<u>Nuläge</u>	<u>Målvärde 2024</u>	<u>Status</u>	<u>Utfall</u>	<u>Prognos helår</u>
NPS, Net Promoter Score, från Medarbetarundersökningen ("Jag kan rekommendera andra att arbeta i Gävle kommun") skattning 1–5.	3,77 (2022)	 Öka		0	
Sjukfrånvaro totalt bland tillsvidareanställda, kommun, andel (%)	7,1 % (2023)	 Minska		6,7%	

Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle					
Bättre förutsättningar ska skapa möjligheter för fler företag att etablera sig i Gävle					
<u>Indikator(er)</u>	<u>Nuläge</u>	<u>Målvärde 2024</u>	<u>Status</u>	<u>Utfall</u>	<u>Prognos helår</u>
Nystartade företag, antal/ 1000 inv, 16–64 år	9,4 (år 2022)	— Öka	—	7,9	
Såld verksamhetsmark (hektar)	0 (2023)	<i>Denna följs men har inget målvärde</i>	—	1,1	
Service, kommunikation och återkoppling ska förbättras inom hela kommunkoncernen					
<u>Indikator(er)</u>	<u>Nuläge</u>	<u>Målvärde 2024</u>	<u>Status</u>	<u>Utfall</u>	<u>Prognos helår</u>
Enkät lokalt företagsklimat (Svensk Näringsliv) Sammanfattande omdöme (skala 1–6)	2,74	— Öka	—	2,86	
Kommunkoncernen ska samverka mer med näringslivet för en bättre kompetensförsörjning					
<u>Indikator(er)</u>	<u>Nuläge</u>	<u>Målvärde 2024</u>	<u>Status</u>	<u>Utfall</u>	<u>Prognos helår</u>
Tillgång till kompetens (företagsklimatenkäten, skala 1–6)	2,63	— Öka	—	2,67	
Kommunkoncernen ska vara en attraktiv avtalspart som främjar sund konkurrens					
<u>Indikator(er)</u>	<u>Nuläge</u>	<u>Målvärde 2024</u>	<u>Status</u>	<u>Utfall</u>	<u>Prognos helår</u>
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Upphandling - Index 1–100	64 (år 2022)	— Öka	—	63	

En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov					
Samhällsplaneringen bidrar till ökad trygghet och minskad segregation i kommunens alla stadsdelar och orter					
<u>Indikator(er)</u>	<u>Nuläge</u>	<u>Målvärde 2024</u>	<u>Status</u>	<u>Utfall</u>	<u>Prognos helår</u>
Låg ekonomisk standard på stadsdelsnivå (1) 1	Anges inte		—		

¹ Det anges att indikatorn inte har något målvärde. Önskad riktning är att en blandning av upplåtelseformer på stadsdelsnivå ska öka och samtidigt möjliggöra att människor med olika ekonomiska förutsättningar kan bo mer blandat.

Blandning av upplåtelseformer på stadsdelsnivå (2)2	Anges inte		—		
Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%)	91,3 % (år 2023)	— Öka	—	91,3%	● Uppnås
Gävle kommun arbetar för en hållbar och robust tillgång till vatten och energi					
<u>Indikator(er)</u>	<u>Nuläge</u>	<u>Målvärde 2024</u>	<u>Status</u>	<u>Utfall</u>	<u>Prognos helår</u>
Energi inom våra verksamheter ska effektiviseras i enlighet med MSP	233 014 MWh (2022)	■ Minska	◆	150 104 MWh	
Vattenanvändning inom våra verksamheter ska effektiviseras	382 l/kvm (2022)	■ Minska	●	340l/kvm	
Samhällsplaneringen ska ge invånarna tillgång till bostäder enligt den efterfrågan som finns och ska bidra till ett hållbart, innovativt byggande med god arkitektonisk kvalitet					
<u>Indikator(er)</u>	<u>Nuläge</u>	<u>Målvärde 2024</u>	<u>Status</u>	<u>Utfall</u>	<u>Prognos helår</u>
Antal färdigställda småhus i förhållande till målen i bostadsförsörjningsprogrammet *		115 st	◆ Mindre avvikelser	29 st	
Antal färdigställda bostäder i flerbostadshus i förhållande till målen i bostadsförsörjningsprogrammet.		234 st	◆ Mindre avvikelser	62 st	
Antal miljöcertifierade fastigheter i Gävle kommun ³		— Öka	—	33 st	
Samhällsplaneringen ska utgå ifrån att bygga ett robust samhälle som klarar ett förändrat klimat					
<u>Indikator(er)</u>	<u>Nuläge</u>	<u>Målvärde</u>	<u>Status</u>	<u>Utfall</u>	<u>Prognos helår</u>
Andel hårdgjord/bebyggd yta i 2,5-kilometersstaden		■ Minska	—		
Andelen av befolkningen i tätorten som har tillgång till		— Öka	—		

2 Det anges att indikatorn inte har något målvärde. Önskad riktning är att en blandning av upplåtelseformer på stadsdelsnivå ska öka och samtidigt möjliggöra att människor med olika ekonomiska förutsättningar kan bo mer blandat.

3 Indikatorn visar antalet fastigheter som certifieras enligt miljöbyggnad (SGBC)

grönområde inom 300 m från sin bostad					
--	--	--	--	--	--

En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun					
Luftkvaliteten ska förbättras och klimatutsläppen minska i takt med Gävle kommuns ansvar enligt Parisavtalet.					
<u>Indikator(er)</u>	<u>Nuläge</u>	<u>Målvärde 2024</u>	<u>Status</u>	<u>Utfall</u>	<u>Prognos helår</u>
Procentuell minskning av territoriella utsläpp av växthusgaser jämfört med behövd minskning för att uppnå målet Klimatneutralitet 2030.	Anges inte	 Minska		9%	
Uppmätt partikelhalt vid Staketgatan (PM10 dygn) i antal dygn som överstiger 30 µg/m ³ .	55 ggr/år	Minska (får inte överstiga 35 ggr/år)		41 ggr/år	
Gävle kommun ska underlätta och bidra till medborgarnas och näringslivets omställning till fossilfria och hållbara transporter					
<u>Indikator(er)</u>	<u>Nuläge</u>	<u>Målvärde 2024</u>	<u>Status</u>	<u>Utfall</u>	<u>Prognos helår</u>
Publika laddstationer/fossilfria tankstationer för olika typer av förnybara drivmedel	46 el-laddplatser, 19 E85 och 6 HVO100	 Öka		60 (El-laddplatser)	
Andelen av alla bostäder under 1,5 i restidskvot (kollektivtrafik/bil/ cykel) till centrum Rådhusorget)	81,74% (2014)	 Öka			
Andelen av nya bostäder under 1,5 i restidskvot (kollektivtrafik/bil/ cykel) till centrum Rådhusorget)	76,58% (2014)	 Öka			
Biologisk mångfald i såväl vatten som på land ska stärkas					
<u>Indikator(er)</u>	<u>Nuläge</u>	<u>Målvärde 2024</u>	<u>Status</u>	<u>Utfall</u>	<u>Prognos helår</u>
Skyddad natur/land, andel	4,9% (År 2022)	 Öka		5%	
Vattendrag med god ekologisk status, andel	26,3% (År 2022)	 Öka		20,5%	
Samhället ska utgå ifrån cirkulär resurshantering					

<u>Indikator(er)</u>	<u>Nuläge</u>	<u>Målvärde 2024</u>	<u>Status</u>	<u>Utfall</u>	<u>Prognos helår</u>
Insamlat brännbart/restavfall från kommunkoncernen	228 ton (2022)	— Minska	—	144 ton	
Andel inköp av närproducerat i % relaterat till total inköpskostnad *(inom kommunkoncernen)	14%	Öka till 15%	■	12%	